

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK-MİMARLIK FAKÜLTESİ**

**JEODEZİ VE FOTOGRAMETRİ MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ
Kamu Ölçmeleri Anabilim Dalı**

**YEREL YÖNETİMLERDE
KENT BİLGİ SİSTEMİ
UYGULAMALARI
SEMPOZYUMU**

BİLDİRİLER

Editör
Doç.Dr. Tahsin YOMRALIOĞLU

**13-15 EKİM 1999
TRABZON**

Karadeniz Teknik Üniversitesi
Mühendislik Mimarlık Fakültesi
Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümü
61080, Trabzon
Telefon 0462 - 325 32 25 / 2707
0462 - 325 31 65
Faks 0462 - 325 32 05
www.ktu.edu.tr/mmf/GEODESY/index.htm

**YEREL YÖNETİMLERDE
KENT BİLGİ SİSTEMİ UYGULAMALARI SEMPOZYUMU
YÜRÜTME KURULU**

Doç Dr Tahsin YOMRALIOĞLU
Doç Dr Cemal BIYIK
Doç Dr Nihat AKYOL
Y Doç Dr Çetin CÖMERT
Arş Gör Kemal ÇELİK
Arş Gör Osman DEMİR
Arş Gör Selçuk REİS
Arş Gör Recep NİŞANCI
Arş Gör A Faik SESLİ
Uzm Bilal KINAY

SEMPOZYUMU DESTEKLEYEN KURULUŞLAR

Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğü
Karadeniz Teknik Eğitim Vakfı
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
TÜBİTAK
SAYISAL Grafik
EMİ Harita
Ulusal CAD
JEFOD-Jeodezi Fotogrametri Derneği

Baskı : KTÜ Matbaası

ÖNSÖZ

2000’li yıllara girerken bilginin gücü çok daha belirgin bir hal almıştır. Bilgiyi etkin kullanan toplumların çok daha hızlı ve dinamik bir gelişme göstermeleri yanında, yine bu toplum bireylerinin çağdaş hizmetlerden en iyi düzeyde yararlandıkları görülmektedir. İnsanların bilgi toplumu olma yönündeki gayretleri, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda daha iyi olma arzusundandır. Bilhassa yerel idarelerin hizmet için devamlı arayış içerisinde olmaları, teknolojik ve bilimsel gelişmeleri yakından takip etmeleri bu arzularını gerçekleştirmek içindir. Bugün bilgi teknolojisindeki hızlı gelişmeler bilim ve sanatın yanında artık yönetsel işlevlerde de etkili olmaktadır.

Yaşadığımız bilgi çağında, bilgi teknolojisi çok değişik alanlarında insanlığa hizmet vermektedir. Özellikle konuma bağlı bilgilerin yönetilmesinde Coğrafi Bilgi Sistemleri (GIS) birçok konumsal uygulamada önemli rol oynamaktadır. Uydu teknolojisi ile GIS’in entegrasyonu artık yeryüzündeki doğal ve yapay kaynakların çok daha verimli yönetilmesine neden olmuştur. Yine GIS’in bir alt grubu olarak kabul edilen Kent Bilgi Sistemleri, kentsel faaliyetlerin yönetiminde yerel idarelere önemli katkılarda bulunmakta ve hızlı kent yaşamını kontrol edebilmektedir.

Kent Bilgi Sistemi (KBS), kentsel faaliyetlerin yerine getirilmesinde optimum-karar verebilmek için ihtiyaç duyulan, planlama, mühendislik, eğitim, sağlık, emniyet turizm ve benzeri temel hizmetler ile, yönetsel bilgileri hızlı ve sağlıklı bir şekilde irdelleyen bir bilgi sistemi olarak bilinmektedir. KBS, bilgisayar teknolojisinin yardımıyla, kentin sosyo-kültürel gelişiminin izlenerek gerekli fiziksel planlama çalışmalarının yönlendirilmesine, kentin alt ve üst yapı tesislerinin bakım-onarım ve yenilenmesine, imar-kadastro-insan-toprak ilişkilerinin kurulmasına, ulaşım-nüfus-suç vb analizlerin yapılmasına çağdaş bir anlayışla yardımcı olmaktadır. Tüm bu faaliyetler yerel yönetimlerin bilhassa da belediyelerin temel işlevleri arasındadır.

Yerel Yönetimlerde Kent Bilgi Sistemi Uygulamaları Sempozyumu’nun amacı; ülkemizdeki yerel yöneticileri biraraya getirerek, kentsel fonksiyonların daha dinamik bir yapıya kavuşması için Kent Bilgi Sistemlerini tartışmak, bu konuda yapılan çalışmalar ile uygulayıcıların bilgi ve tecrübelerinin paylaşılmasını sağlamaktır. Ülkemizde bu alanda gerçekleşen ilk sempozyum ile akademik, özel ve kamu kesimleri bir araya gelerek, geniş bir tartışma ortamı bulmuş, kent yönetiminde bilgi teknolojisinin yeri ve önemi vurgulanarak katılımcıların yeni gelişmelerden bilgi sahibi olması sağlanmıştır. Bu kitapta toplanan bildirielerin bundan sonra yapılacak araştırmalara ve ülkemizdeki çağdaş kentleşmeye katkıda bulunması ümidiyle, tüm katılımcılara sonsuz teşekkürler.

Doç.Dr. Tahsin YOMRALIOĞLU
Sempozyum Yürütme Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

1. KENT BİLGİSİ VE ORGANİZASYONU, <i>T Yomralıoğlu,</i>	1
2. KENTSEL TASARIMDA BİLGİ SİSTEMLERİ VE ULUSLARARASI YAKLAŞIMLAR, <i>L Tokman,</i>	13
3. TAPU KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İÇİN Mİ BİLGİ SİSTEMİ? BİLGİ SİSTEMLERİ İÇİN Mİ TAPU VE KADASTRO, <i>N Şahin, A Şişman,</i>	21
4. YEREL YÖNETİMLER İÇİN KENT BİLGİ SİSTEMİ TASARIMI, <i>İ Baz,</i>	29
5. YEREL YÖNETİMLERDE HARİTA BİLGİSİNE OLAN İHTİYAÇLAR, <i>H İnce,</i>	39
6. KENT VERİ TABANLARININ OLUŞTURULMASINDA STRATEJİK BİR YAKLAŞIM ÖNERİSİ, <i>R Yamaçlı,</i>	49
7. KBS OLUŞTURULMASINDA VAZGEÇİLMEZ ÇALIŞMA ADIMLARI, <i>F Hasal,</i>	54
8. ÇORUM İÇİN KENT BİLGİ SİSTEMİ TASARIMI, <i>M Bektaş,</i>	64
9. COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ; MERKEZİ VE MAHALLİ İDARELER'DE BİLGİ SİSTEMLERİ ve UYGULAMA GELİŞTİRME ÜZERİNE BİR TARTIŞMA, <i>L Ucuzal,</i>	65
10. BUSKİ ALT YAPI BİLGİ SİSTEMLERİ OLUŞTURULMASI, <i>İ Günaydın, MA Şentürk,</i>	76
11. GAP KENTSEL SANİTASYON VE PLANLAMA PROJESİ KAPSAMINDA DİYARBAKIR KENT BİLGİ SİSTEMİNİN OLUŞTURULMASI ÇALIŞMALARI, <i>G Arıcan</i>	84
12. KENT/ALT YAPI BİLGİ SİSTEMLERİ: ODTÜ VE ANKARA ÖRNEKLERİ, <i>N Usul, A Dabanlı,</i>	92

13. ANKARA METROPOLİTAN ALANININ SAYISAL FOTOGRAMETRİK HARİTALARININ YAPIMI PROJESİ, <i>H Gürbüz, AO Demirer, Ö Yıldırım,</i>	99
14. TEMATİK BİLGİ TABANLI KENT BİLGİ SİSTEMİ UYGULAMASI : TRABZON ÖRNEĞİ <i>S Reis, T Yomraloğlu,.....</i>	112
15. KADASTRAL HARİTALARIN SAYISALLAŞTIRILMASI <i>M Doğan,</i>	121
16. BELEDİYE BİLGİ SİSTEMİNE GEÇİŞTE MÜLKİYET VERİLERİNİN İRDELENMESİ, <i>R Nişancı, T Yomraloğlu,</i>	122
17. TAPU VE KADASTRO FAALİYETLERİNE YÖNELİK BİLGİ SİSTEMİ TASARIMI, <i>İ Baz, A Geymen,</i>	132
18. AKILLI KENT HARİTALARININ YAPIMI, <i>H İnce,</i>	133
19. TAPU-KADASTRO BİLGİLERİNİN KENT BİLGİ SİSTEMİNE ENTEGRASYONU: ARCVIEW ÖRNEĞİ <i>O Mataracı, T Yomraloğlu,</i>	143
20. İNTERNET ÜZERİNDEN AKILLI KENT HARİTALARININ OLUŞTURULMASI, <i>AS Haşiloğlu, SB Haşiloğlu,</i>	156
21. TURİST BİLGİ SİSTEMLERİ VE TRABZON ÖRNEĞİ, <i>Ç Cömert, HT Bostancı,</i>	168
22. NOKTA-PARSEL SORGULAMASI, <i>A Kaya, F Yıldırım,</i>	182
23. ZEİSS SCAI TARAYICISININ HARİTACILIK AKTİVİTELERİNE VE BİLGİ SİSTEMLERİNE TEMEL TEŞKİL EDEN UYGULAMALAR AÇISINDAN GEOMETRİK DOĞRULUĞUNUN TESTİ, <i>G Büyüksalih,</i>	192
24. KONUMSAL BİLGİ SİSTEMİ İÇİN YEREL YÖNETİMLERDE RE-ORGANİZASYON İHTİYAÇLARI <i>T Yomraloğlu, K Çelik,</i>	193

25. UZAKTAN ALGILAMA VE COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ İLE SU HAVZALARI VE ORMAN ALANLARINDA KAÇAK YAPILAŞMANIN İZLENMESİNE İLİŞKİN BİR MODEL TASARIMI: İSTANBUL ANADOLU YAKASINDA ÖRNEK BİR ÇALIŞMA, <i>Ö Özen,</i>	212
26. SON TEKNOLOJİ UZAKTAN ALGILAMA SİSTEMLERİ VE HARİTA YAPIM AMAÇLI YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ, <i>G Büyüksalih,</i>	213
27. COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİNDE RASTER TEKNİĞİ İLE KENT TAŞINMAZ DEĞER HARİTALARININ ÜRETİLMESİ, <i>E Eren, T Tüdeş, T Yomralıoğlu,</i>	231
28. DOĞU KARADENİZ BÖLGESİ MİMARİ ARŞİVİ İÇİN BİR HİPERMEDYA SİSTEMİ ÖNERİSİ VE UYGULAMASI, <i>A Karadayı,</i>	240
29. KENT VERİ TABANLARININ OLUŞTURULMASI: FETHİYE - KAYAÇUKURU'NA UYGULANMASI, <i>A Erdoğan,</i>	249
30. KENTSEL GELİŞTİRME PROJELERİ İÇİN CBS'NİN ÖNEMİ : TRABZON ZAĞNOS DERE HAVZASI ÖRNEĞİ, <i>Ç Cömert, HT Bostancı,</i>	273
31. SÜRDÜRÜLEBİLİR KATI ATIK YÖNETİMİ VE KENTSEL TASARIM: UYGULAMA GELİŞTİRME ESASINA DAYALI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİNİN KULLANIMI, <i>S Özbay,</i>	286
32. TRABZON-UZUNGÖL HAVZASINDA DERE AKIMINI ETKİLEYEN FİZYOLOJİK ETMENLERİN CBS ORTAMINDA BELİRLENMESİ, <i>F Ulu, S Ayan,</i>	287
33. ÇEVRESEL BİLGİ SİSTEMLERİ İÇİN MODEL-ALTLIK TASARIMI : TRABZON-DEĞİRMENDERE HAVZASI ÖRNEĞİ <i>T Yomralıoğlu, MD Akça,</i>	297
34. GPS'NİN KENT BİLGİ SİSTEMİ UYGULAMALARINDAKİ YERİ VE ÖNEMİ, <i>E Gökalp, O Güngör,</i>	307
35. KENT BİLGİ SİSTEMİNE GPS İLE KONUMSAL VERİ KAZANIMI, <i>M Tunay,</i>	317